

Utrikesutskottets verksamhet riksmötet 2023/24

Utskottets ämnesområden

Utrikesutskottet bereder ärenden om

- rikets förhållande till och överenskommelser med andra stater och mellanfolkliga organisationer
- internationellt utvecklingssamarbete
- utrikeshandel i övrigt och internationellt ekonomiskt samarbete, allt i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning
- anslag inom utgiftsområdena 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd.

Utskottets sammansättning

Inledning

Under riksmötet 2023/24 hade utskottet den sammansättning som framgår nedan. Fem av ledamöterna tillhörde Socialdemokraterna, två Sverigedemokraterna, fem Moderaterna, en Vänsterpartiet, en Centerpartiet, en Kristdemokraterna, en Miljöpartiet och en Liberalerna. Ordförande i utskottet var Aron Emilsson (SD). Vice ordförande var Morgan Johansson (S).

Ledamöter

1. Aron Emilsson (SD), ordförande
2. Morgan Johansson (S), vice ordförande
3. Magdalena Thuresson (M), ledig fr.o.m. 2024-04-22
4. Alexandra Völker (S)
5. Markus Wiechel (SD), ledig fr.o.m. 2024-02-27 t.o.m. 2024-03-26
6. Olle Thorell (S)
7. Margareta Cederfelt (M)
8. Linnéa Wickman (S)
9. Joar Forssell (L)
10. Tomas Eneroth (S)
11. Ann-Sofie Alm (M)
12. Håkan Svenneling (V)
13. Magnus Berntsson (KD)
14. Kerstin Lundgren (C)
15. John E Weinerhall (M)
16. Jacob Risberg (MP)
17. Stefan Olsson (M)

Suppleanter

1. Yasmine Eriksson (SD)
2. Johan Büser (S)
3. Katarina Tolgfors (M)
4. Azra Muranovic (S)
5. Rasmus Giertz (SD)
6. Adnan Dibrani (S)
7. Karin Enström (M)
8. Jytte Guteland (S)
9. Mattias Karlsson i Norrhult (SD), t.o.m. 2023-11-28
Lars Wistedt (SD), fr.o.m. 2023-11-28

10. Jamal El-Haj (-), t.o.m. 2023-12-21
vakant fr.o.m. 2023-12-21 t.o.m. 2023-04-11
Matilda Ernkran (S), fr.o.m. 2024-04-11
11. Gustaf Göthberg (M)
12. Lotta Johnsson Fornarve (V)
13. Mikael Oscarsson (KD)
14. Anna Lasses (C)
15. Sara Gille (SD), t.o.m. 2023-11-28
Björn Söder (SD), fr.o.m. 2023-11-28
16. Janine Alm Ericson (MP)
17. Anna Starbrink (L)
18. Angelika Bengtsson (SD), t.o.m. 2023-11-28
Mattias Karlsson i Norrhult (SD), fr.o.m. 2023-11-28
19. Björn Söder (SD), t.o.m. 2023-11-28
Sara Gille (SD), fr.o.m. 2023-11-28
20. Hanna Gunnarsson (V)
21. Mikael Larsson (C)
22. Gudrun Brunegård (KD)
23. Yusuf Aydin (KD)
24. Emma Berginger (MP)
25. Emma Nohrén (MP), t.o.m. 2023-10-06
Rebecka Le Moine (MP), fr.o.m. 2023-10-06 t.o.m. 2023-10-26
Emma Nohrén (MP), fr.o.m. 2023-10-26
26. Elin Nilsson (L)
27. Juno Blom (L), t.o.m. 2024-03-01
vakant fr.o.m. 2024-03-01 t.o.m. 2024-03-05
Martin Melin (L), fr.o.m. 2024-03-05
28. Jörgen Berglund (M)
29. Hans Wallmark (M), t.o.m. 2024-08-20
vakant fr.o.m. 2024-08-20
30. Tony Haddou (V), t.o.m. 2024-01-07
vakant fr.o.m. 2024-01-07 t.o.m. 2024-01-08
Andreas Lennkvist Manriquez (V), fr.o.m. 2024-01-08

Extra suppleanter

Ulf Rexefjord (SD) under Markus Wiechels (SD) ledighet.
Joanna Lewerentz (M) under Magdalena Thuressons (M) ledighet.

Kansli

Utskottet biträddes av ett kansli bestående av
Martin Brothén, kanslichef
Britt-Marie Hartvig, föredragande

Eva Nilsson Mansfeld, föredragande

Jakob Nyström, föredragande

Ingrid Svensson, föredragande

Ludwig Höghammar Mitkas, utskottshandläggare, tjl. t.o.m. 2024-01-02

Ebba Lycke, utskottshandläggare

Andreas Stenlund, vik. utskottshandläggare t.o.m. 2024-01-01

Andreas Stenlund, utskottsassistent fr.o.m 2024-01-02 t.o.m. 2024-06-23

Wilma Johansson, utskottsassistent

Aline Vinberg, vik. utskottsassistent, t.o.m. 2023-12-31

Utskottets verksamhet

Inledning

Utskottet har under riksmötet hållit 43 utskottssammanträden. Sammanträdestiden uppgick till ca 74 timmar.

Under riksmötet behandlade utskottet två propositioner, fyra redogörelser från parlamentariska delegationer, sex skrivelser från regeringen och 84 motionsyrkanden som hade väckts med anledning av dessa propositioner och skrivelser. Vidare behandlade utskottet 44 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2022/23 och 537 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Sammanlagt lämnade utskottet 15 betänkanden och två utlåtanden till kammaren. I ett av betänkandena föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen. Utskottet lämnade tre yttranden till andra utskott.

Verksamheten bestod vidare av arbete med EU-frågor, utvärdering och uppföljning samt forsknings- och framtidsfrågor. Utskottet höll tre offentliga sammanträden och genomförde fyra resor och tre länsbesök under riksmötet samt deltog i ett antal konferenser och möten.

Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet

Utrikesutskottet och försvarsutskottet beslutade i separata beslut under riksmötet 2023/24 att genom deputerade i ett sammansatt utrikes- och försvarsutskott (UFöU) bereda ett ärende gemensamt. Det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet sammanträdde vid sammanlagt tre tillfällen med en total sammanträdestid om 1 timme och 35 minuter. Under riksmötet behandlade utskottet en proposition från regeringen i ett betänkande som sedermera lämnades till kammaren. Det sammansatta utskottet upprättar en egen verksamhetsberättelse.

Betänkanden och utlåtanden

Utskottet lämnade under riksmötet följande betänkanden och utlåtanden till kammaren.

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan (UU1)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2023/24:1 utgiftsområde 5 Internationell samverkan samt tre motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns fyra särskilda yttranden. Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstod från ställningstagande när det gällde budgetbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 1 timme och 38 minuter.

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd (UU2)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2023/24:1 utgiftsområde 7 Internationellt bistånd samt 14 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns en reservation och fem särskilda yttranden. Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstod från ställningstagande när det gällde budgetbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 4 timmar och 16 minuter.

Vitbok om exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden (UU3)

I utlåtandet granskade utskottet kommissionens vitbok om exportkontroll med dubbla användningsområden.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga utlåtandet till handlingarna.

I utlåtandet fanns en motivreservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 10 minuter.

Nordiskt samarbete inklusive Arktis (UU4)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:90 Nordiskt samarbete 2023, redogörelse 2022/23:NR1 Nordiska rådets svenska delegations berättelse om verksamheten under 2023, 27 yrkanden i en följdmotion samt 53 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2022/23 och 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga skrivelsen och redogörelsen till handlingarna och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns 14 reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 1 timme och 48 minuter.

Kommissionens arbetsprogram 2024 (UU5)

I utlåtandet granskade utskottet kommissionsdokumentet Kommissionens arbetsprogram 2024 – Nå resultat i dag, stå redo i morgon (COM(2023) 638).

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga utlåtandet till handlingarna. Försvarsutskottet och miljö- och jordbruksutskottet yttrade sig över arbetsprogrammet.

I utlåtandet fanns tre motivreservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 1 timme och 15 minuter.

Det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd första halvåret 2023 (UU6)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:34 Redogörelse för det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd första halvåret 2023.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga skrivelsen till handlingarna.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 1 timme.

Internationella relationer m.m. (UU7)

I betänkandet behandlade utskottet ett hundratal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 17 reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 1 timme och 11 minuter.

Internationellt bistånd (UU8)

I betänkandet behandlade utskottet ett hundratal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns sex reservationer och tre särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 2 timmar och 50 minuter.

Strategisk exportkontroll 2023 – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden (UU9)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:114 Strategisk exportkontroll 2023 – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden, 19 yrkanden i en följdmotion samt 7 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga skrivelsen till handlingarna och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns fyra reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 1 timme och 28 minuter.

Verksamheten i Europeiska unionen under 2023 (UU10)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:115 Verksamheten i Europeiska unionen under 2023, 38 yrkanden i en följdmotion samt ca 50 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog med anledning av motionsyrkanden ett tillkännagivande om att regeringen ska göra en översyn av reglerna för EU:s sanktioner mot terrorism så att det blir enklare att terroristlista organisationer som bedriver en statsunderstödd terrorism och att regeringen i samband med detta även bör verka för att EU ska terroristlista iranska Islamiska revolutionsgardet. Vidare föreslog utskottet att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

Finansutskottet, skatteutskottet, försvarsutskottet och EU-nämnden yttrade sig över skrivelsen.

I betänkandet fanns 13 reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 2 timmar och 11 minuter.

Vissa säkerhetspolitiska frågor (UU11)

I betänkandet behandlade utskottet ett sextiototal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2022/23 och 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 19 reservationer och fyra särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 2 timmar och 34 minuter.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa under 2021 (UU12)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:35 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under helåret 2022 och första halvåret 2023, redogörelse 2023/24:OSSE1 OSSE:s svenska delegations redogörelse om verksamheten under 2023 samt tre yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga skrivelsen och redogörelsen till handlingarna och avslå motionsyrkandena.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 1 timme och 13 minuter.

Europarådet (UU13)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:94 Verksamhet inom Europarådets ministerkommitté under andra halvåret 2022 och helåret 2023, redogörelse 2023/24:ER1 Europarådets svenska delegations redogörelse om verksamheten under 2023 samt sex yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga skrivelsen och redogörelsen till handlingarna och avslå motionsyrkandena.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 32 minuter.

Mänskliga rättigheter (UU14)

I betänkandet behandlade utskottet ett åttiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns fem reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 1 timme och 51 minuter.

Mellanöstern och Nordafrika (UU15)

I betänkandet behandlade utskottet ett åttiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2022/23 och 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 13 reservationer och tre särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 2 timmar och 39 minuter.

Interparlamentariska unionen (UU16)

I betänkandet behandlade utskottet redogörelse 2023/24:RS3 Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2023.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga redogörelsen till handlingarna.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 28 minuter.

Partnerskapsavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (UU17)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:95 Partnerskapsavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater och medlemmarna i organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet.

Utskottet föreslog att riksdagen i enlighet med regeringens förslag skulle godkänna ett partnerskapsavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stilla-havsområdet.

I betänkandet fanns ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ärendedebatt i kammaren: 13 minuter.

Yttranden till andra utskott

Utskottet lämnade under riksmötet följande yttranden:

- UU1y till konstitutionsutskottet över Utrikesförvaltningen
- UU2y till finansutskottet över Utgiftsram för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd
- UU3y till konstitutionsutskottet över Riksdagens skrivelser till regeringen och riksdagsstyrelsen – åtgärder under 2023.

EU-ärenden

Subsidiaritetsprövningar

Under riksmötet gjorde utskottet fyra subsidiaritetsprövningar av förslag till rättsakter från EU-kommissionen. I samtliga dessa fyra fall ansåg utskottet att förslagen inte stred mot subsidiaritetsprincipen:

- Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Ukrainafaciliteten (COM(2023) 338)
- Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan (COM(2023) 692)
- Kommissionens förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv (EU) 2015/637 om samordnings- och samarbetsåtgärder för underlättande av konsulärt skydd till icke-företrädna unionsmedborgare i tredjeländer och direktiv (EU) 2019/997 om införande av en provisorisk EU-resehandling (COM(2023) 930)
- Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien (COM(2024) 159).

Granskningar

Under riksmötet granskade utskottet följande EU-dokument:

- Kommissionens arbetsprogram 2024 – Nå resultat i dag, stå redo i morgon (COM(2023) 638) (utl. UU5)
- Vitbok om exportkontroller (COM(2024) 25) (utl. UU3)

En redogörelse för utlåtandena (UU3 och UU5) finns ovan i avsnittet Betänkanden och utlåtanden.

EU-frågor

Information

Under riksmötet informerade regeringen om EU-frågor vid 19 sammanträden enligt följande:

- Den 14 september 2023 informerade statsrådet Jessika Roswall utskottet om Sveriges ordförandeskap i EU och inför allmänna rådet (GAC).
- Den 19 oktober 2023 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet inför utrikesrådet (FAC).
- Den 7 november 2023 informerade statsrådet Jessika Roswall utskottet inför allmänna rådet: EU:s framtid.
- Den 9 november 2023 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet inför utrikesrådet (FAC).
- Den 16 november 2023 informerade statssekreterare Diana Janse utskottet inför utrikesrådet utveckling (FAC utveckling).
- Den 23 november 2023 informerade statssekreterare Diana Janse utskottet om Sveriges bistånd till Ukraina (Ukrainafaciliteten).
- Den 23 november 2023 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet om EU:s utvidgning.
- Den 7 december 2023 informerade statssekreterare Håkan Jevrell utskottet inför utrikesrådet (FAC).
- Den 18 januari 2024 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet inför utrikesrådet (FAC).
- Den 15 februari 2024 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet inför utrikesrådet (FAC).
- Den 14 mars 2024 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet inför utrikesrådet (FAC).
- Den 18 april 2024 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet inför utrikesrådet (FAC).
- Den 2 maj 2024 informerade statssekreterare Diana Janse utskottet inför utrikesrådet utveckling (FAC utveckling) och om partnerskapsavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet.
- Den 7 maj 2024 informerade statsrådet Jessika Roswall utskottet om EU:s strategiska agenda och EU:s utvidgning.
- Den 23 maj 2024 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet inför utrikesrådet (FAC).
- Den 18 juni 2024 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet inför utrikesrådet (FAC).
- Den 18 juli 2024 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet inför utrikesrådet (FAC).

Överläggningar

Utskottet genomförde inga överläggningar med regeringen under riksmötet.

Information under utskottssammanträden

Under riksmötet fick utskottet muntlig information vid ett antal sammanträden, utöver vad som redovisats i avsnittet EU-frågor, enligt följande:

- Den 14 september 2023 informerade statssekreterare Diana Janse utskottet om utgiftsområde 2 och utgiftsområde 7.
- Den 29 september 2023 informerade generaldirektör Anders Ahnlied vid Kommerskollegium om ryska frusna tillgångar för återuppbyggnad av Ukraina.
- Den 29 september 2023 informerade finansminister Elisabeth Svantesson, statsrådet Johan Forssell och vice riksbankschef Anna Breman utskottet inför Internationella valutafondens och Världsbankens årsmöten.
- Den 5 oktober 2023 informerade kansliet utskottet om utskottets återkommande skrivelser och redogörelser, om utskottets budget för utskottsresor, internationella konferenser och Gusp/GSFP samt om utskottets deltagande i internationella konferenser.
- Den 17 oktober 2023 informerade nationella säkerhetsrådgivaren Henrik Landerholm utskottet om sitt uppdrag.
- Den 19 oktober 2023 informerade försvarsminister Pål Jonson utskottet om internationellt samarbete och fortsatt stöd till Ukraina.
- Den 26 oktober 2023 informerade utrikesminister Tobias Billström utskottet om utgiftsområde 1, specifikt om utrikesförvaltningen, om utgiftsområde 5 Internationell samverkan samt om allmänna och aktuella frågor.
- Den 7 november 2023 informerade statsrådet Johan Forssell utskottet om utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.
- Den 9 november 2023 informerade Riksdagens delegation till det parlamentariska Barentssamarbetets ordförande Beatrice Timgren och vice ordförande Håkan Svenneling utskottet om den 11:e parlamentariska Barentskonferensen.
- Den 9 november 2023 informerade generaldirektör Jakob Granit vid Sida om utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.
- Den 12 december 2023 informerade utrikesminister Tobias Billström utskottet om allmänna och aktuella frågor.
- Den 18 januari 2024 informerade sekretariatschef Thomas Larue vid riksdagens utvärderings- och forskningssekretariat utskottet om sekretariatets arbete.
- Den 23 januari 2024 informerade forskningsledare Johan Norberg, forskningsledare Carolina Vendil Pallin samt analytiker Emil Wannheden vid Totalförsvarets forskningsinstitut utskottet om utvecklingen i Ryssland.
- Den 25 januari 2024 informerade utrikesminister Tobias Billström om allmänna och aktuella frågor.

- Den 25 januari 2024 informerade chefen för underrättelsekontoret Lisa Gustafsson vid Försvarsmakten utskottet om Ryssland och Ukraina.
- Den 1 februari 2024 informerade statsrådet Johan Forssell utskottet om reformagendan.
- Den 1 februari 2024 informerade ordföranden för riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen Margareta Cederfelt utskottet om arbetet i Interparlamentariska unionen.
- Den 8 februari 2024 informerade utrikesminister Tobias Billström och försvarsminister Pål Jonson utskottet om Röda havet.
- Den 29 februari 2024 informerade företrädare för riksdagens utvärderings- och forskningssekretariat utskottet om centrubildningar om Kina och Ryssland vid Utrikespolitiska institutet.
- Den 29 februari 2024 informerade f.d. utrikesminister Margot Wallström utskottet tillsammans med miljö- och jordbruksutskottet om den rapport som tagits fram av arbetsgruppen för krigets miljökonsekvenser och återuppbyggnad av Ukraina.
- Den 5 mars 2024 informerade utrikesminister Tobias Billström utskottet om allmänna och aktuella frågor.
- Den 12 mars 2024 informerade statsrådet Jessika Roswall utskottet om nordiskt samarbete.
- Den 14 mars 2024 informerade företrädare för Utrikesdepartementet utskottet om exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden.
- Den 19 mars 2024 informerade generaldirektör Björn Lyrvall vid FRA, chefen för Must generallöjtnant Thomas Nilsson vid Försvarsmakten och säkerhetspolischef Charlotte von Essen vid Säpo utskottet om sina årsrapporter.
- Den 21 mars 2024 informerade utrikesminister Tobias Billström utskottet om Arktis och samarbetena NB8 och N5.
- Den 21 mars 2024 informerade Europarådets svenska delegations vice ordförande Mattias Jonsson utskottet om Europarådets parlamentariska församling (Pace).
- Den 2 april 2024 informerade utrikesminister Tobias Billström utskottet inför Natos utrikesministermöte.
- Den 9 april 2024 informerade finansminister Elisabeth Svantesson, statsrådet Johan Forssell och riksbankschef Erik Thedéen utskottet inför Internationella valutafondens och Världsbankens vårmöten.
- Den 11 april 2024 informerade ordförande Torbjörn Becker och kanslichef Jan Pettersson vid Expertgruppen för biståndsanalys utskottet om expertgruppens årsberättelse.
- Den 18 april 2024 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet om en viss fråga om utrikesförvaltningen m.m.
- Den 25 april 2024 informerade riksdagens OSSE-delegations ordförande Björn Söder och vice ordförande Johan Büser utskottet om arbetet i den parlamentariska församlingen.

- Den 23 maj 2024 informerade generaldirektör Jakob Granit vid Sida utskottet om Sidas internrevisors rapport om jävssituationer.
- Den 23 maj 2024 informerade utrikesminister Tobias Billström utskottet om allmänna och aktuella frågor.
- Den 30 maj 2024 informerade generaldirektör Magnus Hjort vid Myndigheten för psykologiskt försvar utskottet om anonyma konton i sociala medier.
- Den 11 juni 2024 informerade Svenska institutets generaldirektör Madeleine Sjöstedt och företrädare för Totalförsvarets forskningsinstitut utskottet om anonyma konton i sociala medier.
- Den 18 juni 2024 informerade kabinetssekreterare Jan Knutsson utskottet om en viss fråga om utrikesförvaltningen m.m.
- Den 19 juni 2024 informerade den nationella säkerhetsrådgivaren Henrik Landerholm utskottet om anonyma konton i sociala medier.
- Den 4 juli 2024 informerade utrikesminister Tobias Billström och statssekreterare Peter Sandwall utskottet inför Natotoppmötet i Washington den 9–11 juli.
- Den 4 juli 2024 informerade utrikesminister Tobias Billström utskottet om frigivningen av svenskar i Iran.
- Den 6 augusti 2024 informerade utrikesminister Tobias Billström utskottet om händelseutvecklingen i Mellanöstern, inklusive vid Sveriges ambassad i Beirut m.m.

Information under utskottsbesök

- Den 11 april 2024 besökte utskottet Folke Bernadotteakademin (FBA).
- Den 16 maj 2024 besökte utskottet Utrikespolitiska institutet (UI).

Offentliga sammanträden

Under riksmötet anordnade utskottet följande tre offentliga sammanträden:

- Den 19 oktober 2023 hölls ett offentligt sammanträde om svensk-finska perspektiv på nordiskt samarbete. Medverkande vid sammanträdet var Kimmo Kiljunen (SDP), ordförande för det finska utrikesutskottet, Jarmo Lindberg (Kok), ledamot i det finska utrikesutskottet, Jakob Hallgren, direktör vid Utrikespolitiska institutet (UI), Joel Linnainmäki, Research Fellow vid Utrikespolitiska institutet i Finland (FIIA) och Björn Fägersten, seniorforskare vid Utrikespolitiska institutet (UI).
- Den 14 november 2023 höll utskottet tillsammans med övriga utskott och EU-nämnden ett offentligt sammanträde om EU-kommissionens arbetsprogram 2024. Medverkande vid sammanträdet var kommissionär Ylva Johansson.

- Den 9 april 2024 hölls ett offentligt sammanträde om reformagendan för biståndet (se bet. 2023/24:UU8). Medverkande vid sammanträdet var statsrådet Johan Forssell.

Uppföljning och utvärdering

Under riksmötet 2023/24 fortsatte utskottet sitt arbete med uppföljning och utvärdering i enlighet med 4 kap. 8 § regeringsformen och i likhet med tidigare år. Genom betänkandearbete, resor, studiebesök och föredragningar följde utskottet upp och utvärderade riksdagens beslut och andra betydelsefulla frågor inom utskottets beredningsområden.

- Utskottet följde bl.a. upp regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen inom utgiftsområdena 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd (bet. 2023/24:UU1 respektive 2023/24:UU2). Dessutom hjälpte riksdagens utvärderings- och forskningssekretariat (RUFS) utskottet att granska regeringens resultatredovisning inom utgiftsområde 5. Fokus för RUFS granskning var Sverigefrämjandet.
- Utskottet, eller i förekommande fall det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet, fick även uppföljande föredragningar av representanter för Utrikesdepartementets och Försvarsdepartementets politiska ledning samt Försvarsmakten om de svenska militära insatserna utomlands.
- Expertgruppen för biståndsanalys redogjorde liksom tidigare år för sina större utvärderingsprojekt genom föredragningar för utskottet. Under riksmötet 2023/24 informerade Expertgruppen för biståndsanalys utskottet om årsrapporten Biståndsanalys 2023.
- Utskottet följde också upp det svenska ordförandeskapet i EU genom föredragningar och betänkandearbete (bet. 2023/24:UU6).
- Genom föredragningar följde utskottet även upp utvecklingen av och regeringens förhållningssätt till vissa EU-frågor, såsom EU:s agerande med anledning av Rysslands invasion av Ukraina, EU:s strategiska agenda och EU:s utvidgning.
- Utskottet följde också upp OSSE:s svenska delegations, Europarådets svenska delegations och Interparlamentariska unionens svenska delegations arbete genom föredragningar och betänkandearbete (bet. 2023/24:UU12, 2023/24:UU13 och 2023/24:UU16).
- Utskottet följde vidare upp förenligheten med subsidiaritetsprincipen i fyra kommissionsförslag till beslut genom genomförandet av subsidiaritetsprövningar.
- Med hjälp av riksdagens utvärderings- och forskningssekretariat granskade utskottet även Utrikespolitiska institutets (UI) centrum för Ryssland och Kina.

Forsknings- och framtidsfrågor

Den 18 april 2024 hölls i riksdagen en forskningsdag knuten till utskotten. Arrangemanget bestod av en utskottsspecifik del och en gemensam del. I den utskottsspecifika delen medverkade journalisten, författaren och Mellanösternanalytikern Bitte Hammargren, Mellanösternanalytikern Aron Lund, verksam vid FOI, och universitetslektor Anders Persson från Linnéuniversitetet. Temat för utskottets seminarium var vägen bort från krig i Gaza. Under den gemensamma delen, för vilken talmannen stod värd, hölls ett seminarium med fokus på artificiell intelligens och dess möjligheter och begränsningar.

Utrikes och inrikes resor

Under riksmötet genomförde utskottet åtta studieresor. Den 8–11 oktober 2023 besökte en delegation från utskottet Bryssel i Belgien i syfte att dels öka förståelsen för vad ett svenskt medlemskap i Nato kommer att innebära, dels fördjupa kunskapen om vissa inslag i utvecklingspolitiken på EU-nivå och om frågor av betydelse för EU:s långsiktiga utveckling, särskilt med fokus på geopolitiska förändringar och stödet till Ukraina. Delegationen bestod av utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Magdalena Thuresson (M), Margareta Cederfelt (M), Linnéa Wickman (S), Joar Forssell (L), Tomas Eneroth (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S), Katarina Tolgfors (M), Azra Muranovic (S) och Rasmus Giertz (SD).

Den 11–12 oktober 2023 besökte en delegation från utskottet Berlin i Tyskland. Syftet med resan var att fördjupa utskottets kunskaper genom besök och utbyten med representanter för parlament, regeringsföreträdare och tankesmedjor. Övergripande fokus för resan var den utrikespolitiska och säkerhetspolitiska utvecklingen till följd av Rysslands aggressionskrig mot Ukraina, tysk inrikes- och utrikespolitik och utvecklingen inom EU när det gäller frågor som EU-utvidgning m.m. Den aktuella situationen i Israel och Palestina berördes även vid samtliga möten. I delegationen ingick utskottets vice ordförande Morgan Johansson (S), Margareta Cederfelt (M), Linnéa Wickman (S), Tomas Eneroth (S), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), Stefan Olsson (M), Katarina Tolgfors (M), Azra Muranovic (S), Rasmus Giertz (SD) och Lotta Johnsson Fornarve (V).

Den 11–12 oktober 2023 besökte en delegation från utskottet Haag i Nederländerna. Syftet med resan var att fördjupa utskottets kunskaper genom besök och utbyten med representanter för parlament, regeringsföreträdare och tankesmedjor. Övergripande fokus för resan var den utrikespolitiska och säkerhetspolitiska utvecklingen till följd av Rysslands aggressionskrig mot Ukraina och utvecklingen inom EU när det gäller frågor som EU-utvidgning och sanktionsregimer m.m. Utskottet ville även fördjupa sina kunskaper om det arbete som bedrivs vid Internationella brottmålsdomstolen och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europas (OSSE:s) kontor för kommissio-

nären för nationella minoriteter. Delegationen bestod av utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Magdalena Thuresson (M), Joar Forssell (L), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), John E Weinerhall (M) och Johan Büser (S).

Den 22–23 april 2024 besökte en delegation från utskottet Luleå i Norrbotten. Delegationen träffade bl.a. företrädare för länsstyrelsen, Polarforskningssektariatet, Luleå tekniska universitet och Norrbottens flygflottilj (F21). Delegationen anordnade även en EU-debatt i samarbete med Luleå tekniska universitet. Delegationen bestod av Alexandra Völker (S), Linnéa Wickman (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M) och Yasmine Eriksson (SD).

Den 16–17 maj besökte en delegation från utskottet Linköping i Östergötland. Delegationen träffade bl.a. företrädare för Linköpings universitet, Katastrofmedicinskt centrum (KMC) och Saab. Delegationen anordnade även en EU-debatt i samarbete med Utrikespolitiska institutet. Delegationen bestod av utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Håkan Svenneling (V), Linnéa Wickman (S), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Katarina Tolgfors (M), Emma Berginger (MP) och Anna Lasses (C).

Den 27 maj 2024 besökte en delegation från utskottet Lund och Malmö i Skåne. Delegationen träffade bl.a. företrädare för Lunds universitet, Raoul Wallenberg-institutet för mänskliga rättigheter och humanitär rätt och Öresund direkt. Delegationen anordnade även en EU-debatt i samarbete med Europa Direkt. Delegationen bestod av utskottets vice ordförande Morgan Johansson (S), Yasmine Eriksson (SD), Margareta Cederfelt (M), Joar Forssell (L), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S), Katarina Tolgfors (M), Azra Muranovic (S), Anna Lasses (C), Hanna Gunnarsson (V) och Joanna Lewerentz (M).

Den 28 maj 2024 besökte en delegation från utskottet Köpenhamn i Danmark. Syftet med resan var att fördjupa utskottets kunskaper genom besök och utbyten med representanter för parlament, regeringsföreträdare samt regionala och internationella organisationer. Övergripande fokus för resan var den utrikespolitiska och säkerhetspolitiska utvecklingen till följd av Rysslands aggressionskrig mot Ukraina, Sveriges nyliga Natomedlemskap, nordiskt och arktiskt samarbete samt globala utmaningar mot den regelbaserade världsordningen, inklusive den israelisk-palestinska konflikten. Delegationen bestod av utskottets vice ordförande Morgan Johansson (S), Yasmine Eriksson (SD), Margareta Cederfelt (M), Joar Forssell (L), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S), Katarina Tolgfors (M), Azra Muranovic (S), Anna Lasses (C) och Joanna Lewerentz (M).

Den 24–28 juni 2024 besökte en delegation från utskottet Washington i USA. Syftet med resan var att få ökad förståelse för amerikansk utrikes- och säkerhetspolitik, särskilt i fråga om Rysslands krig mot Ukraina, situationen i Mellanöstern, det säkerhetspolitiska läget i Sydostasien och förhållandet till

Kina, Nato, Sveriges roll som allierad och avtalet om försvarssamarbete mellan Sverige och USA och Arktis. Delegationen bestod av utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Joar Forssell (L), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), John E Weinerhall (M) och Katarina Tolgfors (M).

Utskottet deltog vidare i ett antal internationella möten och konferenser enligt följande:

- Den 3–5 november 2023 deltog Stefan Olsson (M) och Azra Muranovic (S) i en konferens i Chisinau i Moldavien.
- Den 5–8 februari 2024 deltog Tomas Eneroth (S) och Joar Forssell (L) i en gemensam studieresa med parlamentariker från de nordiska länderna till Kambodja.
- Den 5–8 februari 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD) i en NB8 konferens i New York och Washington i USA.
- Den 3 – 5 mars 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Stefan Olsson (M) och Linnéa Wickman (S) i den interparlamentariska konferensen för utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik Gusp/GSFP. Konferensen ägde rum i Brygge i Belgien, och riksdagens delegation bestod av tre ledamöter från utrikesutskottet och tre ledamöter från försvarsutskottet.
- Den 25–26 mars 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Tomas Eneroth (S) och Ann-Sofie Alm (M) i en konferens om Finland, Sverige och Ukraina i ett expanderande EU i Hanaholmen i Finland.
- Den 2–5 april 2024 deltog Tomas Eneroth (S) och Ann-Sofie Alm (M) i Global Parliamentary Forum vid OECD:s huvudsäte i Paris i Frankrike.
- Den 15–16 april 2024 deltog Tomas Eneroth (S) och Yasmine Eriksson (SD) i IMF och Världsbankens parlamentarikerdagar i Washington D.C., USA.

Inkommande besök

- Den 5 oktober 2023 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD) och vice ordförande Morgan Johansson (S) samt Ann-Sofie Alm (M), Magnus Berntsson (KD) och Jacob Risberg (MP) i ett möte med en delegation från Flandern.
- Den 26 oktober 2023 deltog utskottets vice ordförande Morgan Johansson (S), Markus Wiechel (SD), Katarina Tolgfors (M), Anna Lasses (C), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Linnéa Wickman (S), Tomas Eneroth (S), Lotta Johnsson Fornarve (V), Kerstin Lundgren (C), Jacob Risberg (MP), Joar Forssell (L), Magnus Berntsson (KD), Stefan Olsson (M), John E Weinerhall (M), Ann-Sofie Alm (M), Margareta Cederfelt (M), Magdalena Thuresson (M), Rasmus Giertz (SD) och Yasmine Eriksson (SD) i ett möte med FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, Volker Türk.

- Den 14 november 2023 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD) och vice ordförande Morgan Johansson (S) samt Azra Muranovic (S), Linnéa Wickman (S), Joar Forssell (L), Rasmus Giertz (SD), Anna Lasses (C), Ann-Sofie Alm (M), Margareta Cederfelt (M), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Kerstin Lundgren (C) och Tomas Eneroth (S) i ett möte med Utrikesdepartementets säkerhetspolitiska rapportörer.
- Den 26 januari 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Olle Thorell (S), Yasmine Eriksson (SD), Kerstin Lundgren (C), Andreas Lennkvist Manriquez (V) och Gudrun Brunegård (KD) i ett möte med FN:s World Food Programmes biträdande chef Carl Skau.
- Den 22 februari 2024 deltog utskottets vice ordförande Morgan Johansson (S), Kerstin Lundgren (C), Magnus Berntsson (KD) och Joar Forssell (L) i ett möte med en ukrainsk tjänstepersonsdelegation från icke-statliga organisationer.
- Den 14 mars 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Magdalena Thuresson (M), Olle Thorell (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Yasmine Eriksson (SD), Katarina Tolgfors (M) och Anna Lasses (C) i ett möte med Finlands talman och en medföljande delegation av finska parlamentariker.
- Den 19 mars 2024 deltog Magdalena Thuresson (M), Linnéa Wickman (S), Ann-Sofie Alm (M), Jacob Risberg (MP), Rasmus Giertz (SD), Anna Lasses (C), Yasmine Eriksson (SD), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S), Ulf Rexefjord (SD), Olle Thorell (S) och Lotta Johnsson Fornarve (V) i ett möte med Un aids biträdande exekutiva direktör Christine Stegling.
- Den 21 mars 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Tomas Eneroth (S), Håkan Svenneling (V), Magdalena Thuresson (M), Anna Lasses (C), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M) och John E Weinerhall (M) i ett möte med Världsbankens vd Anna Bjerde.
- Den 10 april 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Margareta Cederfelt (M), Ann-Sofie Alm (M), Kerstin Lundgren (C), Joar Forssell (L), Magnus Berntsson (KD), Jacob Risberg (MP), Lotta Johnsson Fornarve (V), Linnéa Wickman (S), Anna Lasses (C), Rasmus Giertz (SD) och Katarina Tolgfors (M) i ett möte med Röda Korset Ukraina.
- Den 17 april 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Olle Thorell (S), Joar Forssell (L), Håkan Svenneling (V), John E Weinerhall (M), Yasmine Eriksson (SD), Katarina Tolgfors (M), Rasmus Giertz (SD) och Björn Söder (SD) i ett möte med Ungerns statssekreterare för säkerhetspolitik Péter Sztáray.
- Den 25 april deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD) och vice ordförande Morgan Johansson (S) samt Alexandra Völker (S), Margareta Cederfelt (M), Joar Forssell (L), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Azra Muranovic (S), Rasmus Giertz (SD), Kerstin Lundgren (C),

- Johan Büser (S) och Linnéa Wickman (S) i ett möte meddirektör Pedro Conceição från FN:s utvecklingsprogram.
- Den 23 april 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD), Joar Forssell (L), Katarina Tolgfors (M) och Emma Berginger (MP) i ett möte med Litauens försvarsminister Laurynas Kasčiūnas.
 - Den 2 maj 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD) och vice ordförande Morgan Johansson (S) samt Jacob Risberg (MP), Anna Lasses (C), Johan Büser (S), Linnéa Wickman (S), Olle Thorell (S), Azra Muranovic (S), Rasmus Giertz (SD), Magnus Berntsson (KD), Katarina Tolgfors (M), Joar Forssell (L), Joanna Lewerentz (M), Stefan Olsson (M), Kerstin Lundgren (C) och Margareta Cederfelt (M) i ett möte med israelisk-palestinska samarbetsorganisationen Two State Coalition.
 - Den 12 juni 2024 deltog utskottets ordförande Aron Emilsson (SD) och vice ordförande Morgan Johansson (S) samt Margareta Cederfelt (M), Magnus Berntsson (KD) och Kerstin Lundgren (C) i ett möte med Brigadier General Jean-François Cauden från NATO Multinational Division North
 - Den 13 juni 2024 deltog Margareta Cederfelt (M), Håkan Svenneling (V), Alexandra Völker (S), Gudrun Brunegård (KD), Janine Alm Ericson (MP) och Yusuf Aydin (KD) i ett möte med administrator Achim Steiner vid FN:s utvecklingsprogram.

Vissa kvantitativa uppgifter om utskottets verksamhet

Under riksmötet 2023/24 höll utskottet 43 sammanträden, två av dessa sammanträden genomfördes under sommaren. Den totala sammanträdestiden uppgick till 74 timmar och 39 minuter. Därutöver genomfördes 16 protokollförda besök i utskottet, för vilka den totala sammanträdestiden uppgick till 15 timmar och 0 minuter.

Utskottet behandlade utöver utgiftsområdena 5 och 7 i budgetpropositionen även en proposition, en vitbok, sex skrivelser och fyra redogörelser. Totalt behandlades 581 motionsyrkanden om olika åtgärder 15 betänkanden och två utlåtanden.

Den totala tiden för utrikesutskottets ärendebatter i kammaren uppgick till ca 27 timmar och 18 minuter.